

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș,

cu participarea

interpretului – Larisa Rusnac,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către partea vătămată Andreev Vladimir și avocatul, Bulgaru Anatolie, în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, în cauza penală în privința lui,

Belecciu Vitalii Vasiliu, născut la 22 septembrie 1973, originar din r-l Ștefan Vodă s. Talmaza, domiciliat mun. Chișinău str. E. Coca, 3.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 23.12.2009 pînă la 21.03.2011

2. în instanța de apel din 13.05.2011 pînă la 31.01.2012

13.11.2012 pînă la 06.06.2013

3. în instanța de recurs din 24.05.2012 pînă la 23.10.2012

27.11.2013 pînă la 06.05.2014

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat admiterea recursului părții vătămate și respingerea recursului declarat de către avocatul inculpatului.

Partea vătămată, Vladimir Andreev, care a solicitat admiterea recursului său, iar recursul declarat de către avocatul inculpatului l-a discreția instanței.

Avocatul, Pavel Cebotari, care a solicitat respingerea recursului părții vătămate și admiterea recursului declarat de avocat în numele inculpatului.

Inculpatul, Vitalii Belecciu, care a solicitat respingerea recursului părții vătămate și admiterea recursului declarat de către avocatul său.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 martie 2011, Belecciu V.V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în sistemul financiar al țării pe un termen de 1 an. În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Prin aceeași sentință Belecciu V.V. a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșire a infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) și art. 310 alin.(1) Cod penal, din motivul că

nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței, Belecciu V.V. la 20 ianuarie 2001, urmărind scopul însușirii în proporții mari a bunurilor altei persoane, a întocmit din numele cet. Andreev Vladimir Vasile o recipisă, falsificând semnătura ultimului, prin care acesta s-a obligat în termen de pînă la data de 20 ianuarie 2003 să restituie suma de 4000 dolari SUA, în caz contrar apartamentul nr.10 din str. Mincu 7, mun. Chișinău, î-i va reveni lui Belecciu V.V., cu titlu de proprietate.

Potrivit rapoartelor de expertiză în comisie nr.210-211 din 18 februarie 2009 și nr.489-490 din 10 martie 2009, s-a constatat că textul recipisei din 20 ianuarie 2001, nu a fost executat de Andreev V.V., dar de o altă persoană.

Potrivit rapoartelor de expertiză nr.1764/1831 din 31 iulie 2009 și nr.1717-1718 din 17 iulie 2009, s-a constatat că textul recipisei din 20 ianuarie 2001, semnătura din numele lui Belecciu V.V., manuscrisele recipisei din numele lui Andreev V.V., cuvîntul „Андреев В.В.” și semnătura acestuia au fost executate de către Belecciu V.V.

Ulterior, la 30 iulie 2003, Belecciu V.V. s-a adresat în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău cu cerere de chemare în judecată pentru transmiterea imobilului în proprietatea sa, știind cu certitudine că recipisa din 20 ianuarie 2001, este falsă, acesta a prezentat-o ca probă în cauza civilă nr.2-2543/03.

La 06 august 2003, fără a cita legal pîrîtul Andreev V.V., însă cunoscînd cu certitudine locul aflării lui (proces-verbal al ședinței de judecată - cauza civilă nr.2-2543/03), în lipsa acestuia, instanța de judecată a emis hotărîrea, prin care a admis acțiunea și l-a recunoscut pe Belecciu V.V. proprietar al ap.10 din str. Mincu 7 (actuala Gh. Cojbuș), mun. Chișinău.

La 03 noiembrie 2003, conform contractului de vînzare-cumpărare nr.3933 autentificat de notarul Malîșenco N., Belecciu V.V. a vîndut imobilul în cauză cet. Cheptănarului I., iar la 26 septembrie 2005, ultimul a întocmit un testament pe numele cet. Verdeș N., la fel autentificat de notarul Malîșenco N..

Acțiunile inculpatului Belecciu V.V. au fost încadrate în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, *escrocheria, adică, dobîndirea bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvîrșite în proporții mari*, art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice*, și art.310 alin.(1) Cod penal, *falsificarea probelor într-un proces civil*.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Belecciu V.V. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin.(4) Cod penal la 9 ani închisoare, fără aplicarea pedepsei complementare, în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare și în baza art.310 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, pe un termen de 11 ani

închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 800 unități convenționale. Acțiunea civilă înaintată de către Procuratura s. Rășcani mun. Chișinău, în interesele lui Andreev V.V., în sumă de 85.000 lei, cu titlu de prejudiciu material să fie admisă integral, cu încasarea sumei de la Belecciu V.V.

În motivarea apelului s-a invocat că:

- partea descriptivă a sentinței nu corespunde cu partea dispozitivă a acesteia, deoarece în partea descriptivă instanța și-a motivat soluția prin faptul că acuzatorul de stat nu a prezentat probe suficiente, care ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.361 alin.(2) lit.d) și art.310 alin.(1) Cod penal, după care mai constată, că chiar și dacă partea acuzării a prezentat probe pentru atragerea inculpatului la răspundere penală, în privința ultimului urmau a fi aplicate prevederile art.46 Cod penal (red.1961), prescripția tragerii la răspundere penală, pe când, în partea dispozitivă a sentinței, instanța îl achită pe inculpat de sub învinuirile aduse, pe motiv că nu s-a constatat fapta existenței infracțiunii și fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii;

- instanța a încălcat prevederile art.389 alin.(4) pct.3) Cod penal, deoarece nu a constatat fapta de care Belecciu V.V. a fost condamnat, iar în cazul încetării procesului penal pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, urma să adopte o sentință de condamnare fără stabilirea pedepsei, iar apoi să înceteze procesul penal în baza art.60 Cod penal;

- instanța nu a ținut seama de faptul că prin probele prezentate de acuzator, și anume contractul de vânzare-cumpărare a ap.10 din str. G.Cojbuc, cererea de chemare în judecată înaintată de către Belecciu V.V., hotărârea instanței de judecată din 06.08.2003, fișa de evidență a întreprinderilor cu Andreev V.V., rapoartele de expertiză grafoscopice nr.210-211 din 02.02.2009, 489-490 din 10.03.2009, 1764/1831 din 31.07.2009 și 1717-1718 din 17.07.2009, sentința din 2000 în privința lui Andreev V.V., se confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate;

- neîntemeiat instanța a recalificat acțiunile inculpatului de la prevederile art.190 alin.(4) la cele ale art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, deoarece obiectul material al infracțiunii de escrocherie în proporții mari l-a constituit ap.10 din str.Mincu 7, care a fost apreciat prin evaluare de către Bursa Imobiliară „Lara” la costul de 80.000-90.000 lei, care conform art.126 Cod penal, constituie proporții mari, și nu precum a fost indicat de instanță suma din recipisă de 4000 dolari SUA.

3.1 Sentința în cauză a fost contestată cu apel și de către partea vătămată, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat pentru faptele săvârșite, fiindu-i restituit în natură apartamentul nr.10 din str. Mincu 7, mun. Chișinău.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2012, au fost admise apelurile declarate, casată sentința din alte motive, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal pe învinuirea adusă lui Belecciu V.V. în baza art. 190 alin. (4), art. 361 alin. (2) lit. d) și art.310 alin.(1) Cod penal, pe motivul existenței altor

circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală. Acțiunile civile înaintate de procuror în interesele părții vătămate și de partea vătămată au fost lăsate fără soluționare.

5. Nefiind de acord cu hotărârile judecătorești adoptate pe caz, procurorul a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea totală a acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, invocând netemeinicia încetării procesului penal în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, precum și netemeinicia invocării art.63 alin.(6) Cod de procedură penală.

5.1 A declarat recurs ordinar și partea vătămată, în care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie tras la răspundere penală pentru faptele comise, admisă integral acțiunea civilă, prin care să-i fie restituit în natură apartamentul nr.10 din str. Gh. Cojbcu 7, mun. Chișinău.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2012, au fost admise recursurile ordinare declarate, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a conchis că din partea motivantă a deciziei rezultă că temeiul de casare a sentinței cu pronunțarea unei noi soluții de încetare a procesului penal, constă în faptul că pe parcursul urmăririi penale, în opinia instanței, în cauză au fost încălcate prevederile art.63 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, deoarece acesta a fost reținut la 20 iunie 2009 și urma a fi pus sub învinuire timp de 72 de ore, adică pînă la 23 iunie 2009, însă a fost pus sub învinuire la 30 iunie 2009, fără a ține seama de prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală și, în temeiul art.251 Cod de procedură penală ordonanța din 30 iunie 2009 urmează a fi considerată nulă.

Astfel, instanța de apel nu a ținut seama de circumstanțele cauzei și prevederile normelor de procedură penală, deoarece la 27 martie 2009 a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire a lui Belecciu V.V. în lipsa acestuia, pe art.195 alin.(1), 310 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal și la 11 mai 2009 dînsul a fost anunțat în căutare, iar la 15 mai 2009 a fost emisă încheierea și mandatul de arestare a învinuitului, termenul arestului fiind calculat din momentul reținerii.

La fel, din materialele cauzei rezultă că Belecciu V.V. a fost reținut la 20 iunie 2009, făcînd cunoștință cu mandatul de arestare la 23 iunie 2009, iar la 29 iunie 2009 acestuia i-a fost înlocuită măsura preventivă – arestul cu declarația de nepărăsire a localității. Ulterior, la 30 iunie 2009, a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire în baza art.190 alin.(5), 310 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, iar învinuirea finală a fost înaintată la 11 noiembrie 2009 în baza art.190 alin.(4), 310 alin.(1) și art.361 alin.(1) lit.d) Cod penal, cu care Belecciu V.V. a făcut cunoștință în aceeași zi, astfel concluzia instanței că în cauză au fost încălcate prevederile art.63 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală și actele procedurale sînt lovite de nulitate, este prematură. Totodată, reieșind din cuprinsul procesului-verbal, aceste acte procedurale nici nu s-au anunțat și cercetat în ședință de către instanța de apel (f.d.149-151, v.3).

Instanța de apel, încetînd procesul penal pe temeiul sus menționat, nu a verificat dacă Belecciu V.V. în cursul efectuării acțiunilor de urmărire penală sau la etapa terminării urmăririi penale și luării de cunoștință cu materialele cauzei a avut obiecții referitor la acțiunile de urmărire penală și dacă a depus vreo plîngere privind recunoașterea nulității actelor procesuale efectuate în cadrul urmăririi penale la judecătorul de instrucție, în conformitate cu prevederile art.313 Cod de procedură penală, sau dacă au invocat acest temei anterior în cadrul examinării cauzei în instanță, neținînd seama de prevederile art.251 alin.(4) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța nu a ținut seama că prevederile art.63 alin.(6) Cod de procedură penală au fost declarate neconstituționale prin Hotărîrea Curții Constituționale nr.26 din 23 noiembrie 2010, dar aceste prevederi, în conformitate cu art.3 Cod de procedură penală, acționează numai pentru hotărîrile pronunțate după data intrării în vigoare a acestei legi și nu au efecte asupra hotărîrilor pronunțate pînă la această dată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, au fost admise apelurile procurorului și părții vătămate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal pe învinuire adusă lui Belecciu V.V. în baza art. 361 alin. (2) lit. d) și art. 310 alin.(1) Cod penal, în legătură cu intervenirea prescripției de tragere la răspundere penală.

Prin aceeași decizie Belecciu V.V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială pe un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Andreev V.V. a fost admisă cu încasarea în beneficiul lui de la Belecciu V.V. a prejudiciului material în mărime de 85.000 lei și moral în mărime de 20.000 lei.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că deși fiind audiat în instanța de fond inculpatul vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut, însă în pofida celor declarate de inculpat, probele cercetate de instanțele de judecată confirmă vinovăția imputată, și anume: declarațiile părții vătămate, martorilor Lisencova M., Verdeș N., recipisa din 20 ianuarie 2001, contractul de vânzare-cumpărare, informația de la Bursa Imobiliară „Lara”, cererea de chemare în judecată din 28 iunie 2003, procesul-verbal al ședinței de judecată din 06 august 2003, hotărîrea instanței de judecată din 06 august 2003, fișa de evidență a întrevederilor cet. Andreev V.V., raportul de expertiză grafoscopică în comisie nr. 210-211 din 02 februarie 2009, raportul de expertiză grafoscopică repetată în comisie nr. 489-490 din 10 martie 2009, raportul de expertiză grafoscopică în comisie nr. 1764/1831 din 31 iulie 2009, raportul de expertiză grafoscopică în comisie nr. 1717-1718 din 17 iulie 2009, procesele-verbale de prezentare spre recunoaștere a persoanei, procesul-verbal de confruntare dintre Andreev V.V. și Belecciu V.V.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului și le-a calificat drept o metodă de apărare aleasă de către inculpat în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă și această versiune nu coroborează cu celelalte probe.

Analizând probele administrate și cercetate de către instanțele de fond și de apel, instanța de apel a considerat că este dovedită vina inculpatului Belecciu V.V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

Acțiunile lui conțin și elementele infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) Cod penal și art. 310 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut că infracțiunile menționate fac parte, din categoria celor mai puțin grave și ușoare, pentru care termenul de prescripție a tragerii la răspundere penală, potrivit art. 60 alin. (1) lit. a),b) Cod penal este de 5 și, respectiv 2 ani, iar de la săvârșirea acestor infracțiuni au trecut aproape 10 ani. În acest sens instanța reiterează că, potrivit art. 332 alin. (1) Cod procedură penală, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei se constată oarecare din temeiurile prevăzute în art. 275 pct.2)-9); 285 alin. (1) pct. 1),2),4),5), în art. 53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Astfel, instanța de apel a conchis încetarea procesului penal pe acest motiv în privința infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. d), 310 alin. (1) Cod penal cu liberarea lui Belecciu V.V. de răspundere penală.

La aprecierea modului și măsurii de pedeapsă, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, personalitatea infractorului, de circumstanțele care atenuează pedeapsa sau o agravează.

În raport cu acțiunea civilă a părții vătămate privind restituirea apartamentului în natură, instanța de apel a menționat că din materialele cauzei se constată că la moment apartamentul nr. 10 din str. Gh. Coșbuc mun. Chișinău nu mai este în posesia inculpatului, fiind înstrăinat de acesta lui Cheptănaru Ion, ultimul fiind cumpărător de bună-credință și a intrat în posesia bunului în mod legal. Din aceste motive el nu poate fi retras de la acesta pentru a-l restitui proprietarului anterior, adică părții vătămate în cauză.

Totodată, conform învinuirii formulate, costul de piață al acestui apartament a fost stabilit în sumă de 85.000 lei și anume această sumă urmează a fi încasată de la inculpat în folosul lui Andreev V.V.

Reieșind din faptul că lipsirea de spațiul locativ prezintă un prejudiciu considerat esențial pentru orice persoană care îi provoacă suferințe psihice, neliniște și nesiguranță, instanța de apel a ajuns la concluzia că Andreev V.V. beneficiază de dreptul de a primi despăgubire materială, stabilind cuantumul ei în mărime de 20.000 lei, care este suficientă pentru a oferi satisfacție pentru daunele cauzate, de rind cu însăși condamnarea persoanei vinovate.

8. Nefiind de acord cu decizia, partea vătămată declară recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri,

prin care să fie admisă acțiunea civilă, cu restituirea în natură a apartamentului nr.10 din str. Gh. Cojbuș 7, mun. Chișinău.

8.1 Decizia se contestă cu recurs ordinar și de către avocatul Bulgaru Anatolie, în numele inculpatului, în care se solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței sau achitarea inculpatului, sau încetarea procesului penal, din motiv că există alte circumstanțe, care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, conform deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2012, invocând faptul că la momentul comiterii infracțiunii de către inculpat, pentru fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal nu se prevedea răspundere penală.

9. Judecând recursurile declarate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul apărătorului inculpatului urmează a fi respins, iar recursul părții vătămate urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat de către apărătorul inculpatului, Colegiul constată că se contestă decizia instanței de apel numai în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, invocând faptul că la momentul comiterii infracțiunii de către inculpat pentru fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal nu se prevedea răspundere penală.

La acest capitol Colegiul atestă faptul că conform rechizitoriului inculpatul a fost învinuit de săvârșirea *escrocheriei*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșite în proporții mari*, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal (f.d. 318-328, v. 2).

Instanța de fond judecând cauza, a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, *escrocherie*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*. Temei pentru trecerea la respectivul aliniat a servit recipisa de 4000 dolari SUA și hotărârea din 06 august 2003, prin care a fost apreciat costul apartamentului în cauză în sumă de 4000 dolari SUA.

Instanța de apel a recalificat acțiunile inculpatului din art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în art. 190 alin. (4) Cod penal, *escrocherie*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșite în proporții mari*. La baza acestei reîncadrări a stat faptul că inculpatul a intrat în posesia apartamentului în litigiu, cu costul de 85.000 lei.

În acest context Colegiul constată că, instanța de apel în cazul supus judecării, a examinat obiectiv probele administrate la dosar, menționate în pct. 7 al prezentei decizii, le-a verificat, cercetat și apreciat corect, fapt ce face, ca concluzia instanței de apel despre vinovăția lui Belecciu V.V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, *escrocheria*, adică, *dobândirea bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșite în proporții mari*, să fie justă și întemeiată, deoarece inculpatul a intrat în posesia apartamentului în litigiu, cu costul de piață 85.000 lei, prin înșelăciune, în baza unei recipise false pe care a prezentat-o în instanța de judecată și care a stat la baza adoptării hotărârii de transmitere lui în posesie a apartamentului.

Aici Colegiul, invocând doctrina juridică națională remarcă faptul că, documentele nu pot reprezenta obiectul material al infracțiunii de escrocherie. Ele însă pot fi utilizate ca mijloc de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal.

Colegiul consideră necesar de menționat că, Belecciu V.V. nu a fost învinuit de însușirea a 4000 dolari SUA, pe care, precum că i-a împrumutat lui Andreev V.V., însă a fost falsificată o recipisă în acest sens, pe care a prezentat-o în instanța de judecată, și astfel recipisa a devenit mijlocul, modalitatea, metoda, prin care Belecciu V.V. a însușit ulterior apartamentul care îi aparține lui Andreev V.V. Suma de 4000 dolari SUA niciodată nu i-a fost împrumutată de către Belecciu V.V. lui Andreev V.V. și cu atât mai mult de cineva din ei însușită. Instanța de apel în mod just a considerat ca obiect material al infracțiunii de escrocherie comise de către Belecciu V.V. este apartamentul nr. 10 din str. Mincu 7 (actualmente Gh. Cojbuș) mun. Chișinău, care a fost apreciat prin evaluarea dată de către Bursa Imobiliară „LARA”, pentru perioada lunii august 2003, în sumă de 80.000 lei – 90.000 lei (f.d. 175, v.2).

Dacă la momentul săvârșirii faptei, mărimea prejudiciului cauzat depășește 2500 unități convenționale, însă nu mai mult de 5000 unități convenționale, răspunderea penală se va aplica în conformitate cu alin. (4) art. 190 Cod penal, condiție respectată de către instanța de apel la recalificarea acțiunilor inculpatului din art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal în art. 190 alin. (4) Cod penal.

Astfel, instanța de apel întemeiată a înlăturat eroarea admisă de către instanța de fond, și anume discordanța între cele reținute de instanța de fond și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține, urmată de o încadrare juridică greșită pe acest episod.

Colegiul penal lărgit constată, în acord cu instanța de apel, că probele administrate în cauză dovedesc indubitabil că sunt întrunite elementele infracțiunii de „*escrocherie*, adică, *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune*”, prevăzută de art. 190 Cod penal, însă nu în forma calificată de instanța de fond, „*alin. (2) lit. c) - cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”, dar cu indicii „*alin. (4) - săvârșite în proporții mari*”.

Cu referire la argumentul apărătorului inculpatului privind faptul că, la momentul comiterii infracțiunii de către inculpat, pentru fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal nu se prevedea răspundere penală, Colegiul

reține că fapta comisă de inculpat a început la 20 ianuarie 2001 și s-a finisat la momentul dobândirii dreptului de proprietate asupra apartamentului în cauză, ce a fost recunoscut prin hotărârea Judecătorei s. Rîșcani, mun. Chișinău din 06 august 2003, care nu a fost contestată. Astfel, Codul penal din 18 aprilie 2002, care a intrat în vigoare la 12 iunie 2003, prevedea răspundere penală pentru însușirea avutului proprietarului în proporții mari, săvârșită inclusiv și prin escrocherie la art. 195 alin. (1), sancțiunea căruia era de la 10 la 20 ani închisoare cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. Prin Legea nr. 277 din 18 decembrie 2008 din Codul penal a fost exclus art. 195, iar răspunderea pentru escrocherie în proporții mari fiind prevăzută la alin. (4) art. 190, sancțiunea căruia prevedea de la 7 la 10 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani. Astfel, legea nouă penală are o pedeapsă mai ușoară și în temeiul art. 10 Cod penal are efect retroactiv și asupra faptelor care au fost săvârșite până la adoptarea ei. În baza acestui efect retroactiv, organul de urmărire penală și instanța de apel au încadrat corect acțiunile lui Belecciu V.V. în baza art. 190 alin (4) Cod penal,

Referindu-se la recursul apărătorului inculpatului, și anume la argumentul privind dispunerea achitării inculpatului, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta este neîntemeiat și se combate prin probele administrate la materialele cauzei, verificate și analizate de către instanța de apel. Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii de escrocherie în proporții mari.

În ceea ce privește recursul declarat de partea vătămată, Colegiul constată că acesta este întemeiat. Analizând textul recursului declarat de către partea vătămată, instanța de recurs remarcă faptul contestării deciziei instanței de apel numai în partea laturii civile, prin care se solicită restituirea în natură a apartamentului în cauză.

În acest context Colegiul reține concluzia instanței de apel prin care s-a constatat faptul că: *„la moment apartamentul nr. 10 din str. Gh. Coșbuc 7, mun. Chișinău, nu mai este în posesia inculpatului, fiind înstrăinat de acesta lui Cheptănaru Ion, ultimul fiind cumpărător de bună-credință, care a intrat în posesia bunului în mod legal. Din aceste motive el nu poate fi retras de la acesta pentru a-l restitui proprietarului anterior, adică părții vătămate în cauză”*.

Colegiul la acest capitol specifică că instanța de apel eronat a stabilit statutul ultimului cumpărător al apartamentului în cauză, ca fiind de bună-credință, deoarece litigiile în vederea constatării cumpărătorului de bună credință țin de competența exclusivă a instanței civile, examinate separat în ordinea procedurii civile.

De asemenea, Colegiul atenționează că pe parcursul procesului penal în cauză unica solicitare a părții vătămate a fost *“restituirea în natură a apartamentului”*, dar nu echivalentul acestuia, cum a și dispus instanța de apel.

Conform art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Potrivit pct. 27 al Hotărîrii Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr. 5 - Privind sentința judecătorească: „La adoptarea sentinței de condamnare, instanța este obligată să examineze acțiunea civilă, pornită în cauza penală, să acorde părților cuvînt în privința ei, să expună în sentință opiniile lor și, referindu-se la legea materială, să ia una din hotărîrile prevăzute în art. 387 alin.(1) Cod de procedură penală”.

Conform doctrinei naționale, cuantumul prejudiciului cauzat prin sustragere, nimicire sau deteriorare a bunurilor proprietarului se determină conform prețurilor stabilite pe piață. Atunci cînd nu se cunosc prețurile stabilite pe piață, valoarea bunurilor sustrate, nimicite sau deteriorate poate fi stabilită pe baza concluziilor specialistului. În caz de modificare a prețurilor la bunuri, în legătură cu inflația, cuantumul plății despăgubirii se stabilește conform prețurilor existente la ziua adoptării hotărîrii.

Suma prejudiciului material stabilită de către instanța de apel, reprezintă prețul evaluat al apartamentului nr. 10 din str. Gh. Coșbuc 7, mun. Chișinău, care a fost apreciat de către Bursa Imobiliară „LARA”, pentru perioada lunii august 2003, în valoare de 80.000 lei – 90.000 lei (f.d. 175, v.2). Astfel, instanța de apel în baza învinuirii formulate a stabilit că, costul de piață al acestui apartament este sumă de 85.000 lei.

Raportînd prevederile legale menționate la cazul supus judecării Colegiul reține că, instanța de apel constatînd că apartamentul nefiind în posesia inculpatului, a fost înstrăinat altei persoane, și ca urmare neputînd fi restituit părții vătămate, urma să întreprindă toate măsurile, întru înlăturarea dubiilor apărute privind evaluarea apartamentului la prețul de piață conform prețurilor existente la ziua adoptării hotărîrii, prin solicitarea informației în cauză de la alte surse, conform procedurii prevăzute de legislația în vigoare, cu punerea în discuție a acesteia în ședința de judecată, întru expunerea părților asupra ei, și ca urmare să constituie suma reală și echitabilă a prejudiciului material cauzat.

Rezumînd cele expuse Colegiul înlătură eroarea admisă de către instanța de apel, și anume ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea unei soluții, prin care nu a fost evaluat prețul apartamentului la justa valoare, fiind diminuat acesta semnificativ, ca urmare prejudiciul material încasat nefiind similar costului real al unui asemenea apartament.

În aceste condiții, instanța de recurs conchide că, decizia instanței de apel urmează a fi casată în partea laturii civile, cu admiterea în principiu a acțiunii civile, privind repararea prejudiciului material cauzat, oferindu-i părții vătămate posibilitatea de a se adresa în instanță cu o acțiune bine argumentată în ordinea procedurii civile, pentru ca instanța corespunzătoare să se pronunțe asupra cuantumului despăgubirii, așa cum prevede art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs consideră oportun de a corecta eroarea comisă de instanța de apel, fără a agrava situația condamnatului, rejudecînd cauza cu pronunțarea unei noi hotărîri.

10. Colegiul penal lărgit asupra recursurilor ordinare, în conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală,

DECIDE:

Respinge recursul ordinar declarat de către avocatul, Bulgaru Anatolie, în numele inculpatului, ca inadmisibil.

Admite recursul ordinar declarat de către partea vătămată, Andreev Vladimir, casează parțial în latura civilă decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, în cauza penală în privința lui **Belecciu Vitalii Vasili** și pronunță în această parte o nouă hotărîre prin care acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, Andreev Vladimir, se admite în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În rest dispozițiile deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013 se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată public la 03 iunie 2014, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nicolae Gordilă

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș